

3. Стратегія сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/strategiya-stalogo-rozvytku-chernigivskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku.pdf>

4. Яковенко А. О. Рекреаційно-туристичний потенціал Чернігівської області: структура, сучасний стан та перспективи використання : кваліф. роб.: 242 Туризм. Полтава, 2020. 97 с.

Єгорова О. В.

ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Постановка проблеми. В умовах війни, яку розв'язала РФ, Україна щодня зазнає неоціненних людських втрат та безпрецедентних економічних збитків. Бізнес потерпає не лише внаслідок масштабних нищень інфраструктурних та промислових об'єктів, але й внаслідок інших негативних впливів війни. Від воєнних дій страждають усі українські компанії, у тому числі ті, що працюють у сфері туризму. 2022 року багато оздоровчо-рекреаційних та готельних закладів Полтавської області прийняли тимчасово переміщених осіб з найбільш постраждалих від війни територій України. *Метою дослідження є узагальнення сучасних проблем та перспектив розвитку туристичної сфери Полтавської області.*

Виклад основного матеріалу дослідження. Туристична сфера Полтавської має як слабкі сторони, так і сильні, які зумовлюють її потенційні можливості її розвитку у післявоєнний період.

До основних проблем сучасного стану туристичного бізнесу в Полтавському регіоні належать:

1. Реальні та потенційно можливі руйнування матеріальної бази туристичного сектору, погіршення довкілля внаслідок воєнних дій.
2. Зменшення внутрішнього попиту внаслідок збіднення населення.
3. Конкуренція з популярними туристичними центрами, зокрема, з регіонами України.
4. Скорочення населення області внаслідок внутрішньої міграції та еміграції.
5. Недостатність коштів на фінансування туризму як неперіоритетної галузі внаслідок погіршення загальної економічної ситуації.
6. Побоювання іноземних туристів щодо безпеки перебування.
7. Проблеми з забезпеченням енергоресурсами.

Водночас, є й об'єктивно слабкі сторони регіонального туристичного бізнесу, зокрема це: незадовільний стан розвитку туристичної галузі та інфраструктури, занедбання історичних місць, низька якість надання туристичних послуг та відсутність деяких їх видів, нестача високопрофесійних

кадрів у сфері туризму.

Проте, є й сильні сторони, зокрема це, багата культурно-історична спадщина, наявність рекреаційних ресурсів, брендів туристичних об'єктів, розвинута транспортна система та медична сфера.

Полтавська область має сприятливі природно-кліматичні умови для організації відпочинку й туризму, зокрема, для сільського «зеленого». Проте, у порівнянні з українськими та закордонними курортами, розташованими на морських узбережжях або у гірській місцевості, для багатьох туристів регіон є менш привабливим. На території Полтавщини є кілька джерел лікувальних мінеральних вод, діє багато санаторіїв, баз відпочинку, дитячих таборів тощо. Також є, що здається в оренду подобово. На території області, звісно, є мережа готелів, мотелів і хостелів і великий вибір приватного житла, проте більшість з них не відповідає міжнародним стандартам обслуговування. Також, слід зазначити нестачу облаштованих пунктів масової зупинки (міста для паркування, кемпінги, санітарні зони тощо) та оглядових майданчиків на маршрутах найбільш популярних туристичних екскурсій.

Вагомою конкурентною перевагою Полтавщини на туристичному ринку України є унікальна історично-культурна спадщина регіону національного та всесвітнього значення. Полтавщина тісно пов'язана з багатьма видатними політичними, громадськими діячами, письменниками, поетами, музикантами, вченими. У Полтавській області працює 146 музеїв. [7]

Область надає та потенційно може розширити асортимент видів екскурсійних послуг, зокрема це:

- культурно-пізнавальний туризм, відвідування унікальної пам'ятки скіфського часу заповідника «Більське городище», музею історії Полтавської битви, Полтавського краєзнавчого музею ім. В. Кричевського, Національного музею-заповідника М. В. Гоголя, Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному, музею ткацтва та вишивки у Решетилівці тощо;

- національно-патріотичний напрям, представлений, зокрема, екскурсійними маршрутами є: «Полтава – духовна столиця України», «Літературна Полтавщина», «Гоголівські місця Полтавщини», «Стежками мандрівного філософа» (Г.С. Сковороди) та іншими;

- гастрономічний туризм, з дегустацією полтавських галушок, вареників, борщу та інших страв місцевої кухні;

- подієвий туризм із відвідуванням таких заходів як «Сорочинський ярмарок», етнофестивалей «Гелон-фест», «Купальські купання», «Пісні Бузкового гаю» у Диканьці й інші.

Серед заходів розвитку рекреації на Полтавщині, – розробка програм переорієнтації будинків та баз відпочинку, пансіонатів, на профільні оздоровчі заклади для постраждалих внаслідок воєнних дій з фінансуванням з альтернативних джерел. Якщо до війни такі заклади працювали переважно сезонно, то у перспективі їх можна використовувати впродовж усього року.

Висновки. Полтавська область має значний ресурсний потенціал для розвитку туризму. Однак, окрім природних ресурсів та цікавих об'єктів культурно-історичної спадщини, важливу роль у туристичній діяльності

відіграють наявність і стан закладів розміщення, туристичної та транспортної інфраструктури, якість надання послуг. На жаль, сучасний стан матеріально-технічної бази туристичної сфери Полтавської не відповідає міжнародним стандартам. Водночас додають оптимізму у прогнозі розвитку туристичної сфери наміри щодо сприяння розвитку українського бізнесу, анонсовані державні та міжнародні програми підтримки, зростання попиту на пізнання української культури та історії.

Розвиток туризму може стати одним з шляхів післявоєнної розбудови економіки Полтавщини, зокрема, завдяки створенню робочих місць, збільшенню доходів місцевих бюджетів. Полтавщина може запропонувати конкурентоспроможні туристичні продукти за такими перспективними напрямками як лікувально-оздоровчий та зелений туризм, екскурсії областю. Але, щоб потенціал регіону був повністю використаний, необхідні не лише зусилля місцевої влади, бізнесу та громад, але й фінансова допомога держави та закордонних партнерів.

Література:

1. Вислободська Г. П. Парадигма розвитку туристичного ринку України. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 48. С. 54-58.
2. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. SWOT-аналіз потенціалу розвитку туризму в Полтавській області. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 66. С. 147-152. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastuct66-27>.
3. Стратегія розвитку Полтавської області 2021-2027 : затверджена рішенням Полтавської обласної ради 20.12.2019 р. Полтава. URL: <http://surl.li/aztzc>.
4. Шамара І. М., Гапоненко Г. І., Левіна М. О. Проблеми та перспективи розвитку туристичного ринку Полтавської області. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2020. Вип. 12. С. 252-260.

Жижченко А. Д.

МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТЕЛЬНОГО СЕРВІСУ

Готельний бізнес, як вид підприємницької діяльності, пов'язаний з професійним наданням послуг у сфері проживання та побутового обслуговування в готелях, санаторіях, готелях та інших засобах розміщення. Готельне господарство – це основний аспект і важлива складова туристичної інфраструктури, відіграє провідну роль у презентації вітчизняного туристичного продукту на світовому ринку туристичних послуг. Ця область в комплексі туристичних послуг світового господарства розвивається швидкими темпами і в перспективі, згідно прогнозів відомих профільних організацій, може стати найбільш важливим сектором туристичної діяльності.